

RIKSARKIVAREN

Kultur- og kirkedepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Kultur- og kirkedep.

KU

13.06.2005

2000.13739-041

Deres ref.	Vår ref.	Dato
2000/03739 KU/KU1 DAN:pbp	2005/8068 TOBR	09.06.2005

Høring - Dokumentasjon og formidling av norsk pop- og rockhistorie

Riksarkivaren konstaterer at det i denne saken synes å være enighet om at det skal legges til rette for bedre dokumentasjon og formidling av norsk pop- og rockhistorie. Det foreligger flere alternativer med hensyn til lokalisering og organisering. Riksarkivaren har ikke spesielle synspunkter på lokalisering og har ikke vurdert de forskjellige alternativene ut fra dette synspunktet. Vi vil begrense våre kommentarer til momenter som berører mer generelt arkivfaglige sider ved saken.

Skillet mellom arkivmateriale og annet materiale er ikke alltid like klart. Ikke minst innenfor en sektor som musikk vil dette være synlig. Dokumenter på papir eller andre lagringsmedier skapes i tilknytning til og som ledd i alle slags aktiviteter, og det er dette som gjerne kalles arkivmateriale. Men innen musikken vil ofte resultatet av en prosess være framført musikk i en eller annen form, og denne musikken kan bli tatt opp på en slik måte at lyden kan bevares. Dette sluttresultatet kan også sees som en del av det arkivmaterialet som blir til i en slik prosess. Men de redskapene som er brukt i forbindelse med framføringen, som instrumenter og kostymer, vil ikke være å betrakte som arkivmateriale.

Fra et arkivfaglig synspunkt vil dokumentasjonen av prosessen og selve sluttproduktet høre sammen, mens en del gjenstandsmateriale med tilknytning til prosessen, vil være å betrakte som museumsmateriale. Innsamling av muntlig tradisjonsmateriale i form av intervjuer og lignende er en metode som har vært lite brukt i arkivsammenheng, men vel noe mer i museumssammenheng.

En deling av funksjonen vil altså kunne gjøres etter tradisjonelle linjer, med en viss tilpasning eller overlapping. Dersom det blir aktuelt å opprette en arkivdel for seg,

er Riksarkivaren av den oppfatning at dette best kan gjøres ved å legge oppgaven til et allerede eksisterende arkivfaglig miljø. Dette vil sikre at materialet blir behandlet i samsvar med generell arkivfaglig teori og praksis og at det blir presentert i større arkivfaglige sammenhenger. Tatt inn i en slik sammenheng vil dette materialet bli like synlig som alt annet arkivmateriale som dokumenterer forskjellige sammfunnssektorer og –fenomener, men ikke uten videre framhevet spesielt på bekostning av annet materiale.

Dersom det ikke blir aktuelt å dele oppgaven, vil man få en institusjon som er kombinert arkivinstitusjon og museum. Dette er for så vidt ikke en ukjent konstruksjon, det finnes mange museer i Norge som også oppbevarer arkivmateriale. En av fordelene med en slik løsning er at man ikke behøver å foreta en nøyere avgrensning av hva som er arkiv og hva som ikke er det. Materialet vil også i større grad kunne ivaretas av spesialister på fagområdet i stedet for arkivfaglige generalister. Ulempen kan lett bli at arkivmaterialet da får en mindre framtrekkende plass og ikke blir behandlet og tilgjengeliggjort på de beste arkivfaglige premissene.

Hvorvidt det vil være aktuelt for Riksarkivaren å samtykke i at arkivmateriale fra statlige organer eventuelt blir oppbevart av en institusjon utenfor Arkivverket, jf. utredningen s. 31, vil man måtte ta stilling til i hvert enkelt tilfelle, når det er klart hva slags arkivinstitusjon dette kan komme til å dreie seg om, jf. lov 04.12.1992 nr. 126 om arkiv § 10 annet ledd. Men fra et arkivfaglig synspunkt kan det ikke være aktuelt å dele opp arkiver fra en arkivskaper med sikte på at materiale som gjelder et bestemt tema skal oppbevares et annet sted enn resten av arkivet.

Riksarkivaren slutter seg prinsipalt til ABM-utviklings hovedoppfatning om at nye dokumentasjonsområder så sant mulig bør legges til eksisterende strukturer (innstillingen s. 18 – vi forutsetter at dette synet også gjelder arkiv). Men da bør skrittet tas fullt ut på den måten at de to oppgavene, arkiv og museum/oplevelsessenter, hver for seg legges til en eksisterende institusjon, slik at disse institusjonene kan finne den optimale løsningen for denne oppgaven innenfor sine utvidede rammer. Subsidiært kan Riksarkivaren se for seg en løsning med en ny institusjon som blir en institusjon med integrert virksomhet for både arkiver og museumsformål. Dette tror vi alt i alt vil være en bedre løsning enn å opprette to deler som knyttes som egne avdelinger til hver sin eksisterende institusjon.

Med hilsen

Tor Breivik e.f.

underdirektør